В заключение хочется сказать, что белорусско-китайские отношения должны развиваться на сугубо равноправной основе, чтобы не поставить Беларусь в положение экономической, а следом и политической зависимости от Китая. И на данный момент такая тенденция существует. Развитие в других сферах (политическая, гуманитарная, культурная и военная) следует прямиком за экономическим и коррелирует с ним. Так что, с точки зрения автора, отношения между Беларусью и Китаем развиваются в благоприятном направлении, а их результат зависит только от усилий обеих сторон.

Литература

1. Долги Беларуси: меньше берем у Китая, но каждый пятый доллар долга – китайский // OfficeLife [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://officelife.media/article/money/11030-belarus-debt-borrow-less-from-china-but-for-every-fifth-dollar-of-debt-the-chinese/. – Дата доступа: 15.11.2020.
2. О политических отношениях Беларуси и Китая // Министерство иностранных дел Республики Беларусь [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://china.mfa.gov.by/ru/bilateral/political/. – Дата доступа: 14.11.2020.
3. Сотрудничество в сфере образования // Министерство иностранных дел Республики Беларусь [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://china.mfa.gov.by/ru/bilateral/education/. – Дата доступа: 15.11.2020.
4. Торгово-экономическое сотрудничество // Министерство иностранных дел Республики Беларусь [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://china.mfa.gov.by/ru/bilateral/trade/. – Дата доступа: 14.11.2020.

Уплыў XIX Усесаюзнай канферэнцыі КПСС 1988 г. на ажыццяўленне савецкай экалагічнай палітыкі

Завацкі Я. І., аспірант БДУ,
навук. кір. Паддубская А. Ф., канд. гіст. навук, дацэнт

XIX Усесаюзная партыйная канферэнцыя (28 чэрвеня – 1 ліпеня 1988 г.) адметная ў гісторыі СССР прыняццем буйных рашэнняў па рэформе савецкай палітычнай сістэмы і далейшай дэмакратызацыі партыі і грамадства, распачатай у 1985 г.

Краевугольным каменем канференцыі стала пытанне аб выкараненні камандна-адміністрацыйных метадаў кіравання ў сістэме палітычных інстытутаў. Генеральны сакратар ЦК КПСС М. Гарбачоў звязваў вырашэнне гэтай праблемы з размежаваннем функцый партыйных і гаспадарчых органаў пры захаванні ролі КПСС як палітычнага авангарду грамадства. Ён меркаваў, што эканамічная, сацыяльная, нацыянальная палітыка партыі

павінна ажыццяўляцца перш за ўсё праз Саветы народных дэпутатаў. Пры гэтым яны павінны мець поўны кантроль у вырашэнні пытанняў, у т.л. датычных экалогіі, на падведамнай ім тэрыторыі [1, 4].

Аб праблемах у ажыццяўленні прыродаахоўнай палітыкі паведамляў 1 ліпеня 1988 г. падчас працы канферэнцыі старшыня Дзяржаўнага камітэта СССР па ахове прыроды Ф. Маргун. У сваім выступленні падкрэсліў, што індустрыялізацыя краіны на працягу ўсіх пяцігодак ажыццяўлялася без уліку належных экалагічных патрабаванняў, і нават у апошнія гады сродкаў на прыродаахоўную тэхніку вылучалася надта мала. На думку прамоўцы, экалагічныя праблемы з'яўляліся следствам малаграматнасці, безгаспадарчасці і безадказнасці. Напрыканцы старшыня Дзяржкамітэта па ахове прыроды папрасіў удзельнікаў канферэнцыі аказаць спрыянне прынятым у краіне захадам па аздараўленні экалагічнай абстаноўкі [2, 2].

Рашэнні канферэнцыі, датычныя прыродаахоўнай палітыкі, знайшлі ўвасабленне ў адмысловых рэзалюцыях. У першай з іх – «Аб ходзе рэалізацыі рашэнняў XXVII з'езду КПСС і задачах па паглыбленні перабудовы» – паведамлялася, што безумоўнае выкананне прынятых праграм па ахове здароўя і ахове навакольнага асяроддзя, паляпшэнні экалагічнай абстаноўкі ў краіне з'яўляецца важнейшай задачай канферэнцыі. Эфектыўнасць працы ў гэтых сферах павінна была быць паднята за кошт укаранення метадаў эканамічнага стымулявання і сучаснага навукова-інжынернага забеспячэння.

У другой рэзалюцыі – «Аб міжнацыянальных адносінах» – канферэнцыя выступала за пашырэнне правоў саюзных рэспублік і аўтаномных утварэнняў шляхам перадачы на месцы шэрагу кіраўніцкіх функцый, узмацнення самастойнасці і адказнасці ў сферы эканомікі, сацыяльнага і культурнага развіцця, аховы прыроды.

Трэцяя рэзалюцыя – «Аб галоснасці» – ставіла за мэту пашырэнне галоснасці на ўсіх стадыях дзейнасці органаў дзяржаўнай улады, вывучэнне і ўлік грамадскай думкі, практыку публічнага абмеркавання агульнадзяржаўных і рэгіянальных праблем, у т.л. экалагічных. Неапраўданыя абмежаванні ў выкарыстанні статыстычнай інфармацыі аб экалагічнай абстаноўцы павінны былі быць зняты [3, 1–3].

Аб якасных зрухах у справе аховы навакольнага асяроддзя сведчыць інтэрв'ю Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Г. Таразевіча, якое было дадзена восенню 1988 г. «Савецкай Беларусі». Паводле яго слоў, шматлікія дэпутаты сталі актыўней выступаць за рашэнне неадкладных пытанняў падведамнай пэўнаму Савету тэрыторыі. Г. Таразевіч прывёў у якасці прыкладу апошнюю сесію Гродзенскага абласнога Савета, падчас якой дэпутаты з трывогай абмяркоўвалі экалагічную абстаноўку ў шэрагу

гарадоў вобласці. Сярод гарадоў узгадваўся і Скідзель, у якім будаваўся біяхімічны завод. Пасля абмеркавання дэпутаты вырашылі падтрымаць прапанову аб прыпыненні ўсіх прац па ўзвядзенні прадпрыемства, а таксама звярнуцца да Савета Міністраў БССР з хадайніцтвам аб іх поўным спыненні [4, 2].

Рашэнні XIX Усесаюзнай канферэнцыі КПСС мелі станоўчы ўплыў на экалагічную палітыку ў СССР напрыканцы перабудовы. Нягледзячы на тое, што Савецкі Саюз спыніў сваё існаванне праз тры гады, а значыцца станоўчыя зрухі ў пытанні аховы прыроды не паспелі набыць пастаянны характар, яны садзейнічалі паглыбленню гэтай палітыкі шляхам галоснасці, дэцэнтралізацыі саюзнага кіравання і павышэння паўнамоцтваў Саветаў народных дэпутатаў.

Літаратура

1. О ходе реализации решений XXVII съезда КПСС и задачах по углублению перестройки: доклад Генерального секретаря ЦК КПСС М. С. Горбачева на XIX Всесоюзной конференции КПСС 28 июня 1988 г. // Правда. – 1988. – 29 июня. – С. 4.
2. Революционному обновлению – необратимый характер // Советская Белоруссия. – 1988. – 2 июля. – С. 2.
3. Резолюции XIX Всесоюзной конференции КПСС // Советская Белоруссия. – 1988. – 5 июля. – С. 1–3.
4. В интересах народовластия. Интервью Председателя Президиума Верховного Совета БССР Г. С. Таразевича Белорусскому телеграфному агентству // Советская Белоруссия. – 1988. – 14 сентября. – С. 2.

Позиция Нигерии относительно евро-африканской интеграции

Зинченко А. Н., аспирант III к. БГУ,
науч. рук. Достанко Е. А., канд. полит. наук, доцент

На данный момент Нигерия остается последней страной Западной Африки, которая не подписала соглашение об экономическом партнерстве (СЭП) с Европейским союзом (ЕС). Нежелание самой большой экономики Западной Африки подписывать такое соглашение связано с протекционистской политикой президента Мохаммаду Бухари. Он видит в ЕС конкурента, с которым вряд ли сможет соперничать на африканском рынке. Кроме нежелания развиваться в направлении европейской интеграции, Нигерия также в значительной степени старается влиять на региональную и континенталь-